

vidt kan Forklaringerne efter gældende Procesregler have en saadan Retskraft? Og hvis de ikke har det, er Kommissionens Arbejde saa ikke for en stor Del spildt? thi saa maa den jo som Domstol gøre det samme om igen. En saadan Kommission forekommer mig at være et vilkaarligt og farligt Redskab. Det kan nemlig benyttes politisk-opportunt til at give sigtede baade en gunstigere og en ringere Stilling, end han har efter Lovgivningens almindelige Regler, alt efter som det behager Kommissionen, og som Kommissionen skønner det hensigtsmæssigt. Jeg tror derfor, at Rigsdagen har et billigt Krav paa, at Regeringen redegør nærmere ogsaa for denne Side af Landmandsbank-Sagen.

Jeg skal derefter til Slutning gøre nogle Bemærkninger angaaende den erhvervs-politiske Situation, saaledes som den nu foreligger belyst dels gennem Finanslovedebatten, dels gennem Debatten om de Dagsordener, som for nogle Dage siden blev stillet henholdsvis af mig og af den ærede Formand for den socialdemokratiske Gruppe. Disse Debatters Udgangspunkt var jo den Tale, som det ærede Medlem Hr. Drachmann holdt her i Tinget den 25. Oktober, en Tale, som jeg paa alle sagligt væsentlige Punkter kan give min Tilslutning, og som efter min Mening har bidraget stærkt til ogsaa i politisk Henseende at trække visse Skillelinier op, som jeg mener bør være saa tydelige som muligt. Jeg hører ikke til dem, som nærer nogen Tro paa, at Modsætninger kan bringes ud af Verden ved Talemaader som „Samling“ og „Samarbejde“, saa længe man ikke rent og klart har diskuteret netop Modsætningerne og diskuteret dem til Bunds. Betingelsen for at blive enig er dog først og fremmest at naa til Klarhed over, hvad der skiller.

Derfor synes jeg ogsaa, det ærede Medlem Hr. Drachmann i een Henseende greb ved Siden af med Talen den 25. Oktober, idet han har hævdet, at Talen udelukkende sigtede paa det landbrugs- og handels-politiske og intet havde med Industripolitik at gøre. Det forekommer mig, at denne Distinktion er for subtil; den er saa subtil, at den slet ikke kan holde. Det lader sig ikke gøre paa den Maade at isolere et enkelt Forhold i det erhvervsøkonomiske Liv. Handelspolitik og Industripolitik er saa uløseligt forbundet, at de hverken i praktisk eller i teoretisk Behandling kan adskilles, og jeg ser heller ikke, der er nogen Vinding ved at forsøge derpaa. I dette Synspunkt er jeg altsaa for en Gangs Skyld enig med

den højtærede Landbrugsminister, som ikke paa nogen Maade prøvede paa at udskille de industrielle Stridspunkter i den rent saglige og fordragelige Forhandling, som det hedder, hvortil det ærede Medlem Hr. Drachmann inviterede, og hvortil Landbrugsministeren ogsaa straks meldte sig — man kan vist uden Overdrivelse sige: med pansret Næve.

At den højtærede Landbrugsminister er en farlig Mand at slippe løs i en saglig og fordragelig Diskussion, tror jeg, ikke alene det ærede Medlem Hr. Drachmann har erkendt; jeg skulde næsten tro, at nære Partifæller af Landbrugsministeren, f. Eks. det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen, med Hovedrysten ser paa de Fodspor, som den højtærede Landbrugsminister har sat i denne Finansdebat, og i sit stille Sind tænker som saa: Hvor han har traadt, der vokser der ikke mere Græs. Men jeg knytter i Modsætning til adskillige ærede konservative Medlemmer her i Salen ikke det mindste Haab til, at den fremførte Kritik skal standse Landbrugsministeren paa hans Triumftog. Tværtimod forekommer det mig, at den højtærede Landbrugsminister ved sin Tale har taget Føringen, ikke Stemmeføringen, men den virkelige Føring i en politisk Udvikling, som kan faa vidtgaaende Følger. Ikke alene har saa at sige den samlede Venstrepressen slaaet Kreds om Landbrugsministeren, men hans Krigsraab har fyldt fjendtlige Hærførere, saaledes som det ærede Medlem Hr. Rode, med bleg Frygt for en skønne Dag at være Hærfører uden nogen Hær, fordi Husmændene lod sig daare af Mygdalismens Valgsignaler.

Den højtærede Landbrugsminister er en politisk Magtfaktor; han ved det selv, og de radikale Politikere ved det ogsaa. Hvilken Fremtidskonstellation deraf kan udledes, behøver jeg ikke at opholde mig ved, det siger sig selv. Jeg tror ikke, at den Magtgruppering, som vil forene Radikalismen med Mygdalismen, ligger langt ude i Fremtiden, og jeg tror lige saa lidt, at denne Magtgruppering i nogen Henseende vil vige for Argumenter. Den vil billedlig talt kun vige for Bajonetterne, det vil sige for en anden og eventuelt stærkere Magtgruppering. Eller i værste Fald for det stærkeste af alt: selve Forholdenes Magt. For den kan faa Bugt selv med de ærværdigste partipolitiske Traditioner, det er blot lovlig dyrt at lade Tingene gaa saa vidt. Jeg tror, det er bedst ikke at betragte Situationen her paa Rigsdagen som en Situation for Argumenter; jeg tror, saadanne Argu-